

Довідка

щодо виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів за 2022 рік

Військова агресія російської федерації проти України, розпочата 24 лютого 2022 року, стала великим потрясінням та викликом для регіонів, що безумовно вплинуло на виконання місцевих бюджетів у 2022 році.

Бюджетна система опинилася в нових реаліях функціонування, до яких швидко довелося адаптуватися органам державної влади та органам місцевого самоврядування.

Незважаючи на вкрай негативний вплив збройної агресії російської федерації на стан соціально-економічного розвитку регіонів, місцеві органи влади виявилися здатними гідно протистояти викликам у бюджетній сфері і **в цілому по Україні вдалося забезпечити виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів.**

Загалом за 2022 рік до загального фонду місцевих бюджетів надійшло **398,1 млрд грн, що на 46,2 млрд грн (+13,1 %) більше порівняно з 2021 роком.**

Доходи загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2022 рік

Показники	факт 2021 рік	затверджено на 2022 рік	факт 2022 рік	відхилення			Питома вага, %
				факт 2022 до факт 2021		виконання, %	
				сума	темп росту, %		
Всього доходи ЗФ	351,9	394,4	398,1	46,2	113,1	100,9	100,0
ПДФО	212,2	259,1	272,2	60,0	128,3	105,1	68,4
єдиний податок	46,2	49,0	47,2	1,0	102,1	96,3	11,8
плата за землю	35,3	34,5	29,6	-5,7	83,8	85,7	7,4
податок на майно	7,8	7,8	7,1	-0,7	91,0	91,4	1,8
акцизний податок	17,8	15,8	13,1	-4,8	73,3	82,8	3,3
плата за адмін послуги	3,6	3,4	3,3	-0,3	92,4	95,9	0,8
податок на прибуток	15,8	12,5	12,2	-3,5	77,5	97,5	3,2
інші	13,2	12,3	13,4	0,2	101,5	108,9	3,3

Основним бюджетоутворюючим податком загального фонду місцевих бюджетів є **податок на доходи фізичних осіб (68,4%)**, який надійшов в обсязі **272,2 млрд грн**, що становить **128,3%** проти 2021 року, **надходження збільшилися на 60,0 млрд гривень.**

Одним із факторів зростання цього податку є збільшення нормативу зарахування ПДФО до місцевих бюджетів - з 60% до 64% з початку 2022 року.

Водночас, лівова частка приросту ПДФО обумовлена значним зростанням надходжень податку з грошового забезпечення військовослужбовців (**+70,3 млрд грн**). Із загального обсягу надходжень ПДФО (272,2 млрд грн) майже третину складає податок із виплат військовослужбовців (83,6 млрд гривень).

При цьому надходження податку, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати, значно знизилася (**-6,9 млрд грн**).

Також забезпечено **приріст надходжень єдиного податку** по місцевих бюджетах порівняно з 2021 роком - **+1,0 млрд грн (+2,1%)**.

Приріст надходжень цього податку вдалося забезпечити в результаті внесених змін до податкового законодавства, якими суб'єктам господарювання із значними доходами (великий бізнес) було надано право переходити на спрощену систему оподаткування: сплата єдиного податку в розмірі 2% замість сплати податку на прибуток (18%) та ПДВ.

Надходження плати за землю за 2022 рік склали – **29,6 млрд грн**, що на **16,2% менше порівняно із 2021 роком**. Місцеві бюджети недоотримали **5,7 млрд гривень** плати за землю.

Зазначене обумовлено змінами до податкового законодавства, якими на період з березня 2022 року по 31 грудня року, *наступного за роком, в якому припинено або скасовано воєнний стан*, не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата) на територіях, де ведуться (велися) бойові дії або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації.

Податку на нерухоме майно недоотримано 0,7 млрд грн (-9,0%) через, знову ж таки, зміни до податкового законодавства, згідно з якими цей податок, як і плата за землю не сплачується на період з березня 2022 року по 31 грудня року, *в якому припинено або скасовано воєнний стан*, на територіях, де ведуться (велися) бойові дії або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації.

Також внаслідок податкових пільг (встановлення з квітня до вересня 2022 року нульової ставки акцизного податку на пальне) **не забезпечено приросту акцизного податку**. Надходження цього податку зменшилися порівняно з 2021 роком на **4,8 млрд грн, або -26,7%**.

Надходження плати за адміністративні послуги зменшилися проти 2021 року на **0,3 млрд грн (-7,6%)**. Зазначене обумовлено тимчасовим призупиненням або обмеженням надання адміністративних послуг в умовах воєнного стану.

Податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки надійшло 12,2 млрд гривень. Введений податок 2% від обороту для великого бізнесу (новий формат єдиного податку третьої групи), як альтернатива сплати ПДВ та податку на прибуток, спричинив **недоотримання цього податку на 3,5 млрд грн (-22,5%)**.

Аналіз показників доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів засвідчив, що рівень їх виконання безпосередньо залежав від стану ведення бойових дій у регіонах.

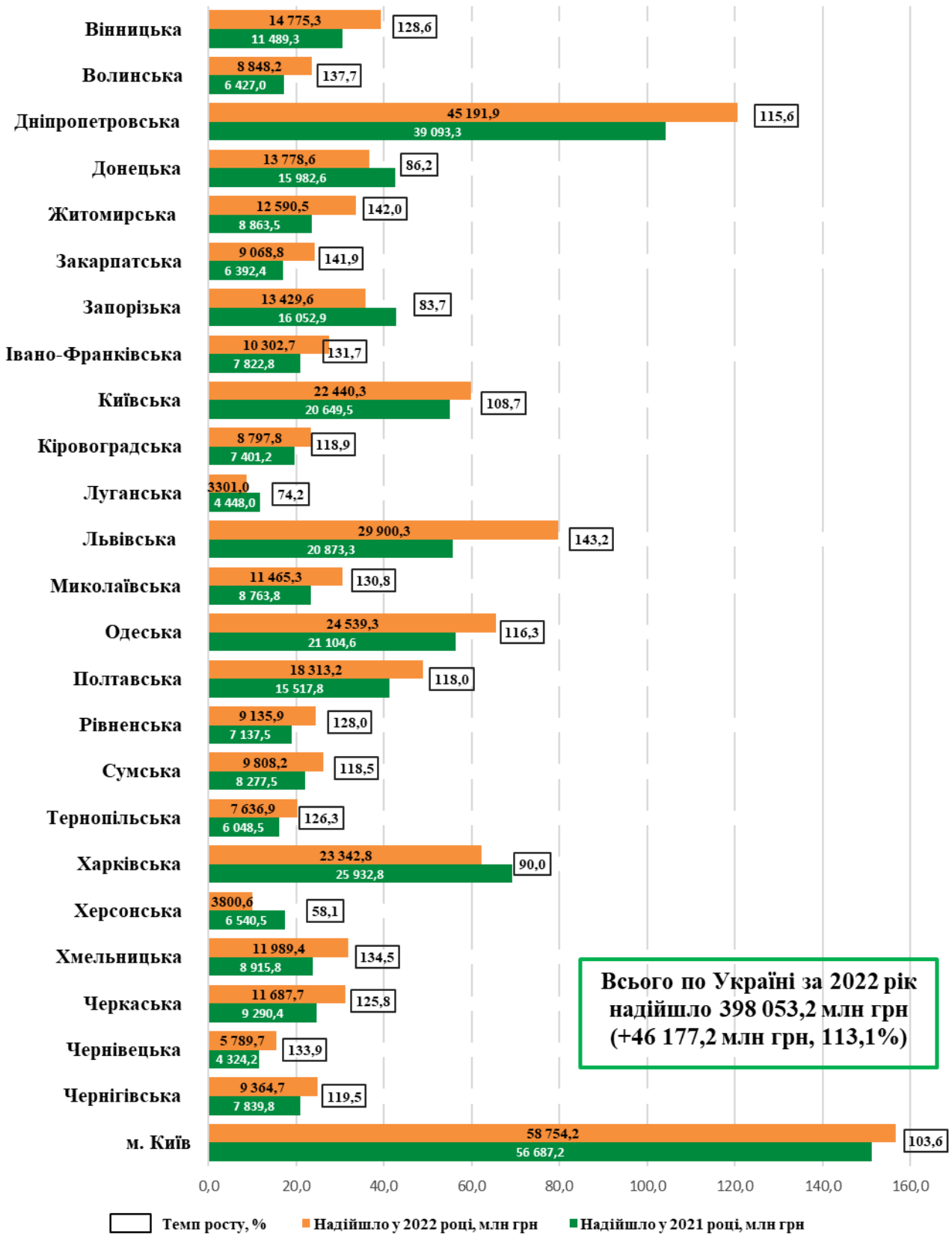
Не забезпечено приросту до попереднього року та виконання планових показників доходів загального фонду по зведених бюджетах областей:

- Донецької (-2,2 млрд грн, або - 13,8% до 2021 року;
-2,9 млрд грн, або -17,5% до плану з урахуванням змін на 2022 рік);
- Запорізької (-2,6 млрд грн, або -16,3% до 2021 року;
-3,7 млрд грн, або -21,8% до плану з урахуванням змін на 2022 рік);
- Луганської (-1,1 млрд грн, або - 25,8% до 2021 року;
-2,0 млрд грн, або -37,2% до плану з урахуванням змін на 2022 рік);
- Харківської (-2,6 млрд грн, або -10,0% до 2021 року;
-3,1 млрд грн, або -11,8% до плану з урахуванням змін на 2022 рік);
- Херсонської (-2,7 млрд грн, або -41,9% до 2021 року;
-2,9 млрд грн, або -43,6% до плану з урахуванням змін на 2022 рік).

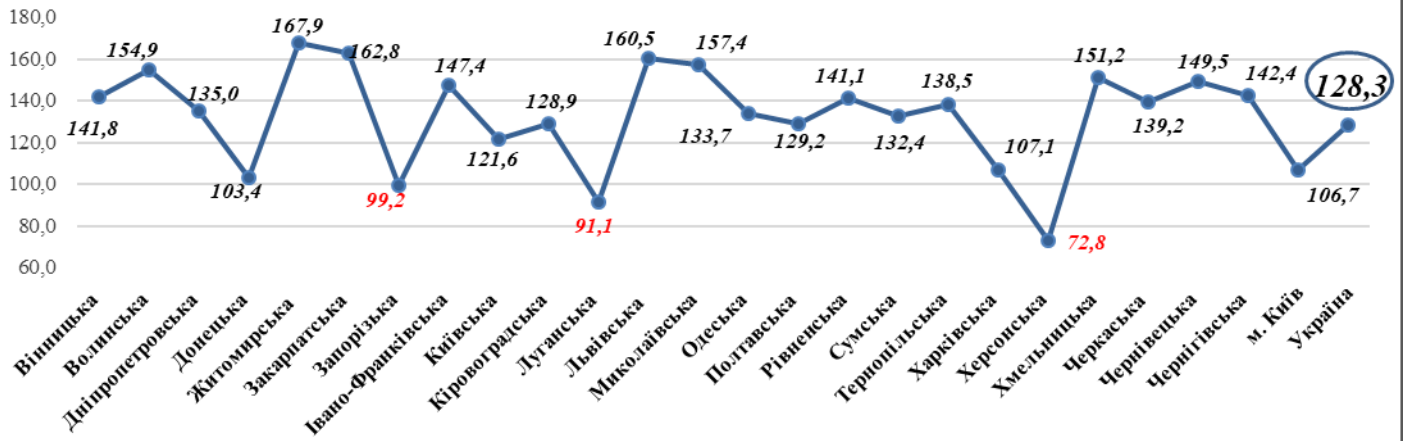
Водночас, по окремих областях приріст доходів загального фонду **становив більше 30%** (Львівська область (+43,2%), Житомирська (+42,0%), Закарпатська (+41,9%), Волинська (+37,7%), Хмельницька (+34,5%), Чернівецька (+33,9%), Івано-Франківська (+31,7%).

Вагомий приріст доходів по цих областях пояснюється, зокрема, тим, що у такі регіони в значній мірі перемістилися внутрішньо-переміщені особи та перемістився бізнес із територій, де ведуться (велися) бойові дії або територій, тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації.

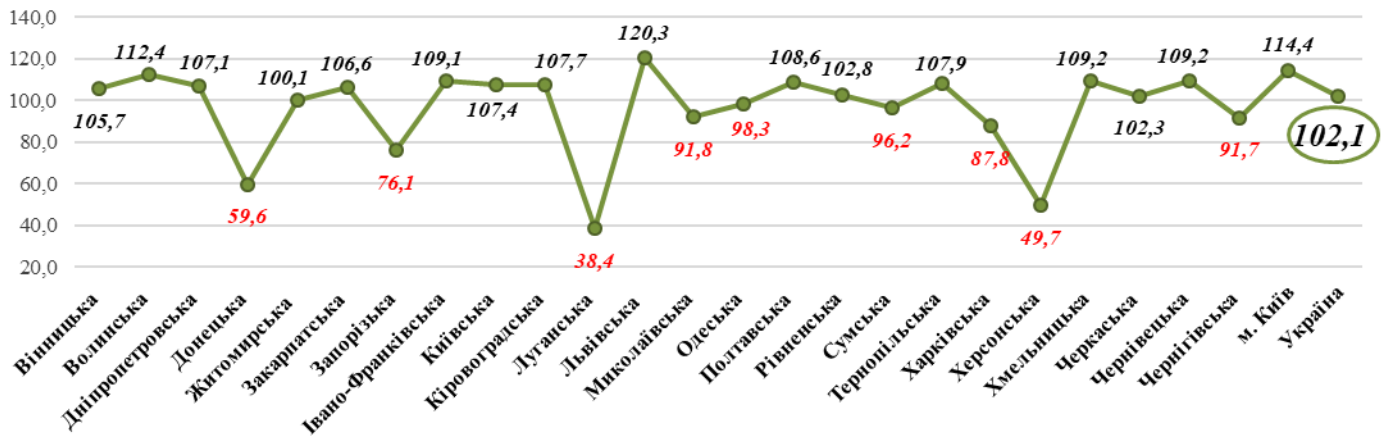
**Темпи росту фактичних надходжень загального фонду за
2022 рік до 2021 року
(без трансфертних платежів)**

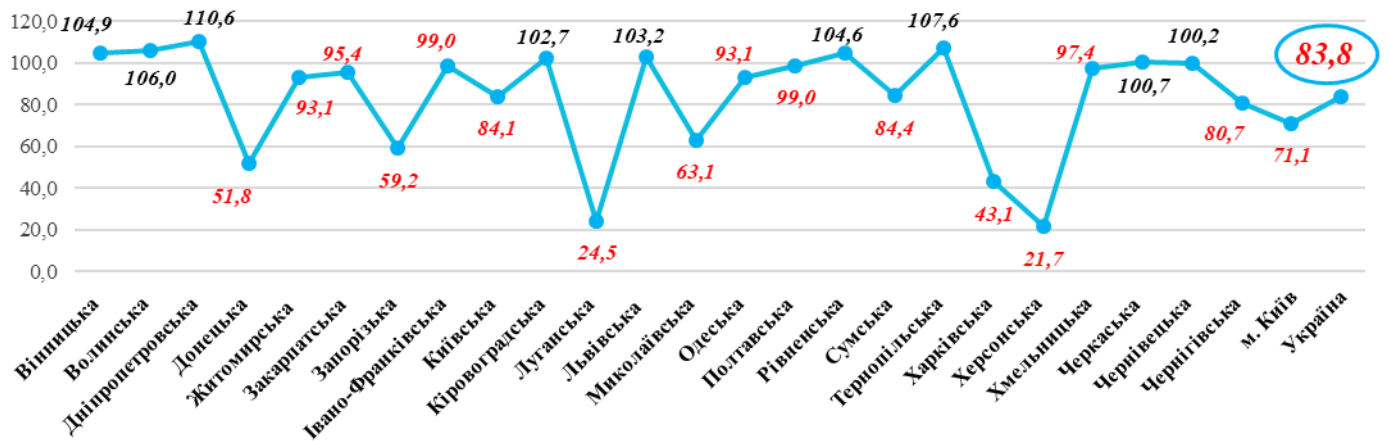
Темпи росту фактичних надходжень податку на доходи фізичних осіб за 2022 рік до 2021 року (%)

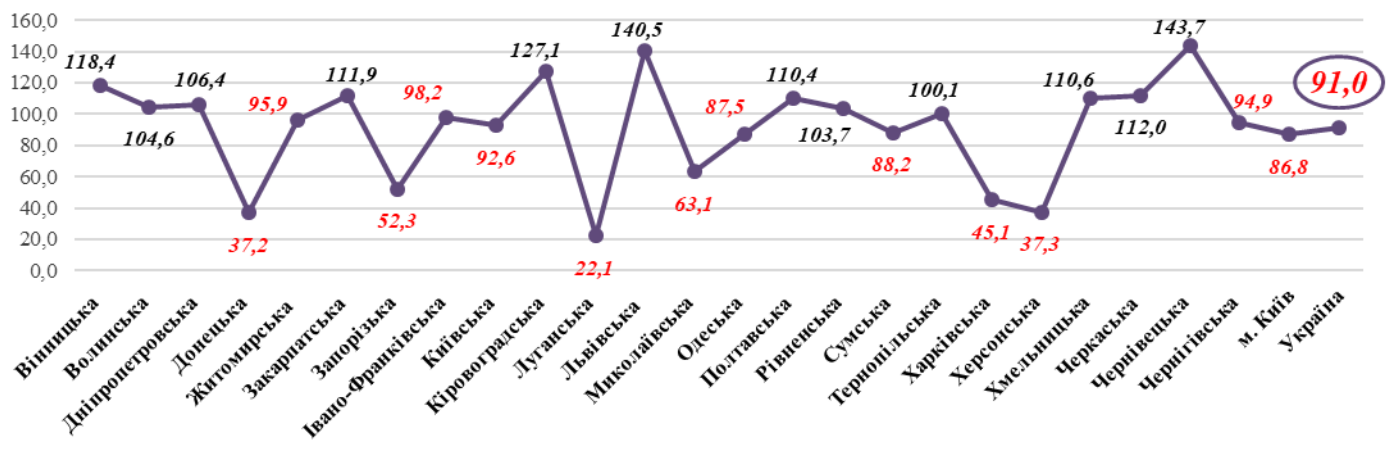
Темпи росту надходжень єдиного податку за 2022 рік до 2021 року (%)

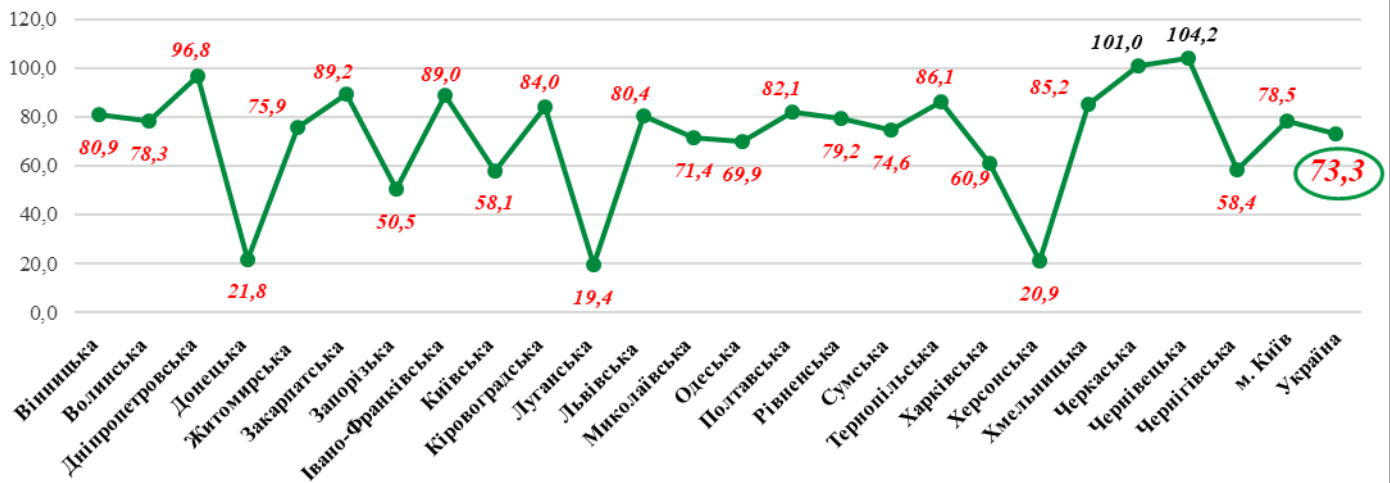
Темпи росту надходжень плати за землю за 2022 рік до 2021 року (%)

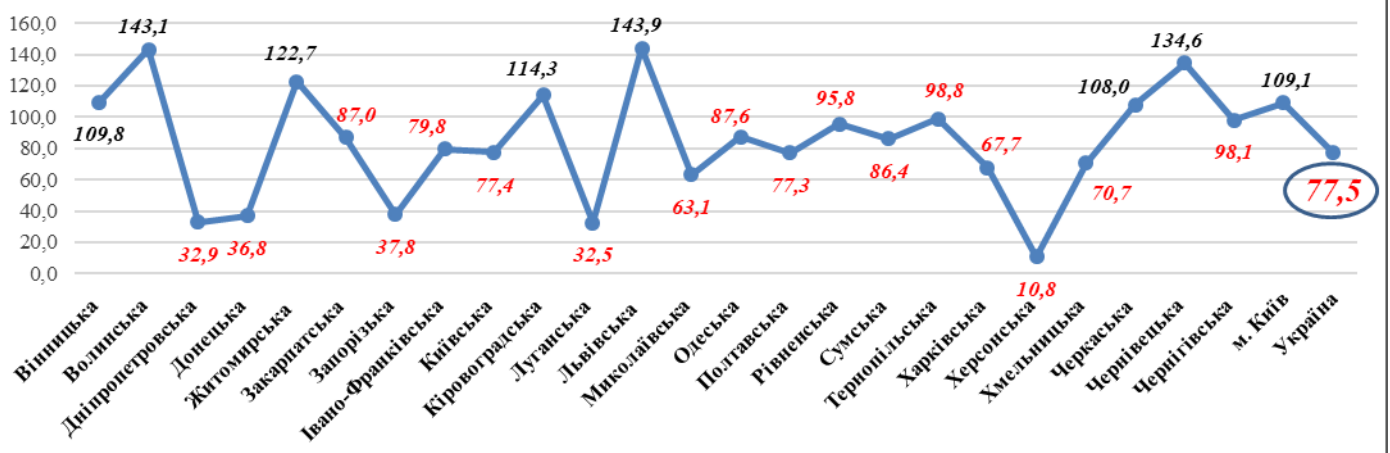
Темпи росту податку на нерухоме майно за 2022 рік до 2021 року (%)

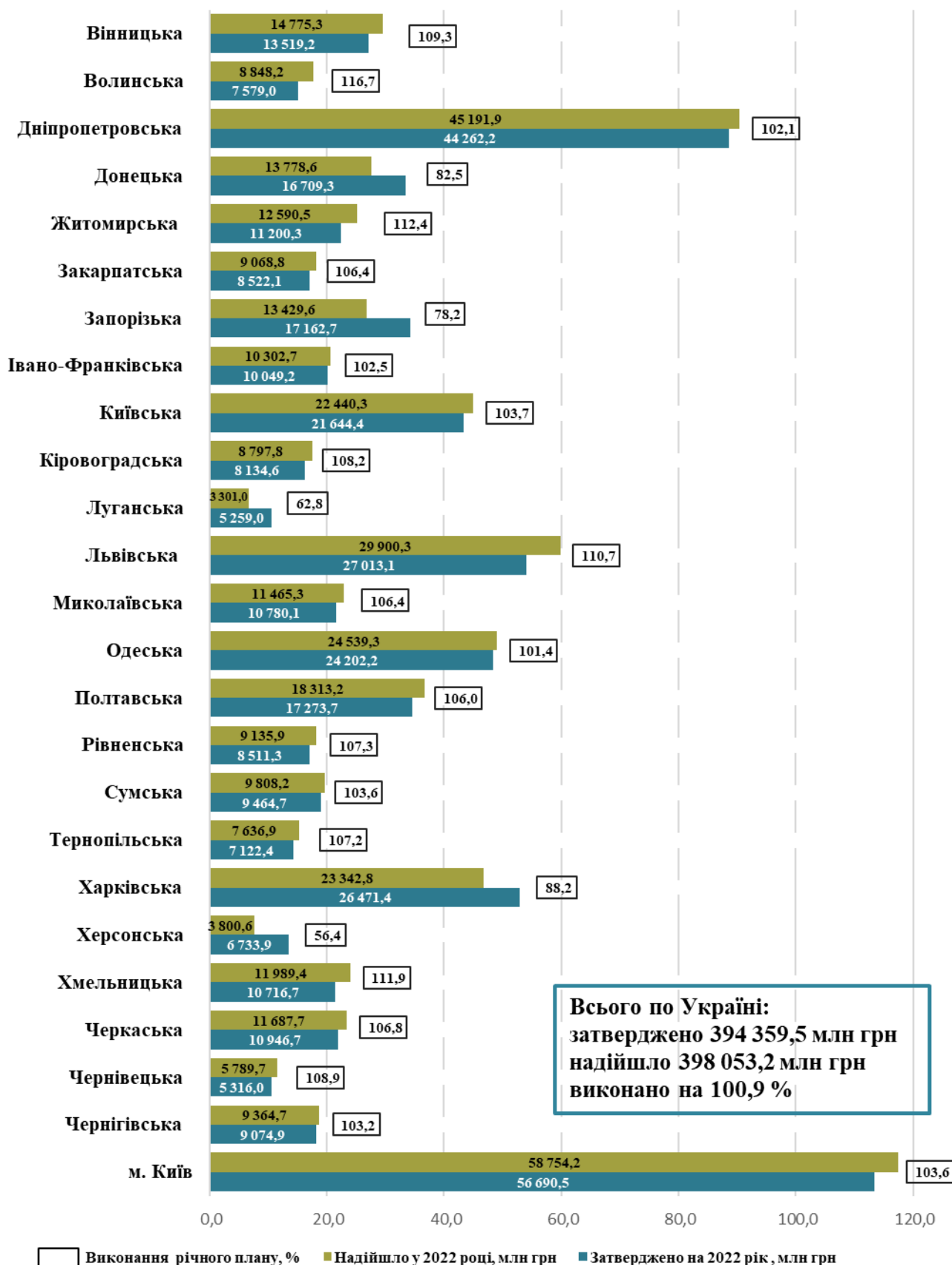
Темпи росту акцизного податку за 2022 рік до 2021 року (%)

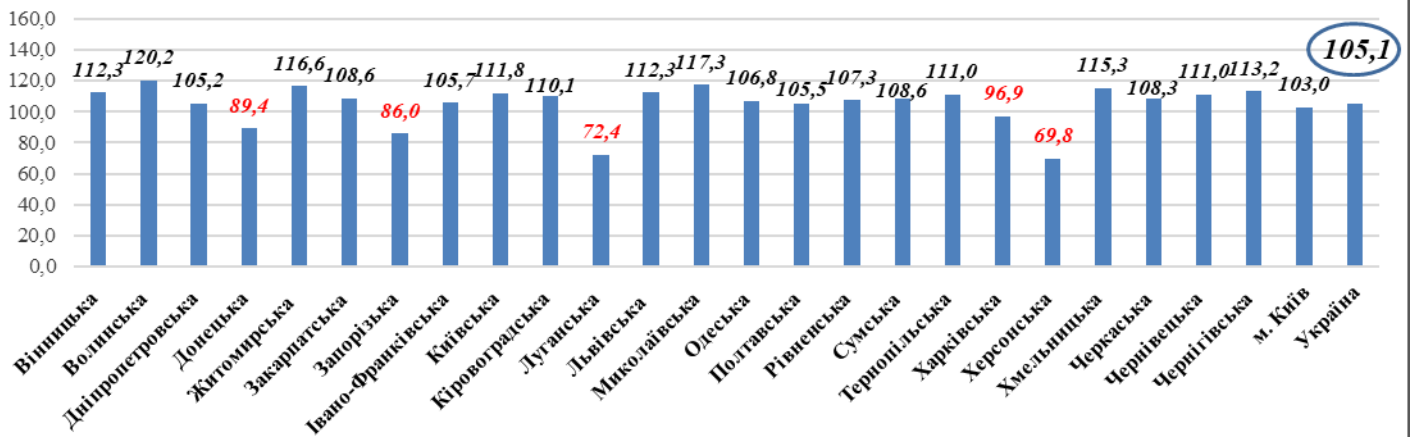
Темпи росту податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки за 2022 рік до 2021 року (%)

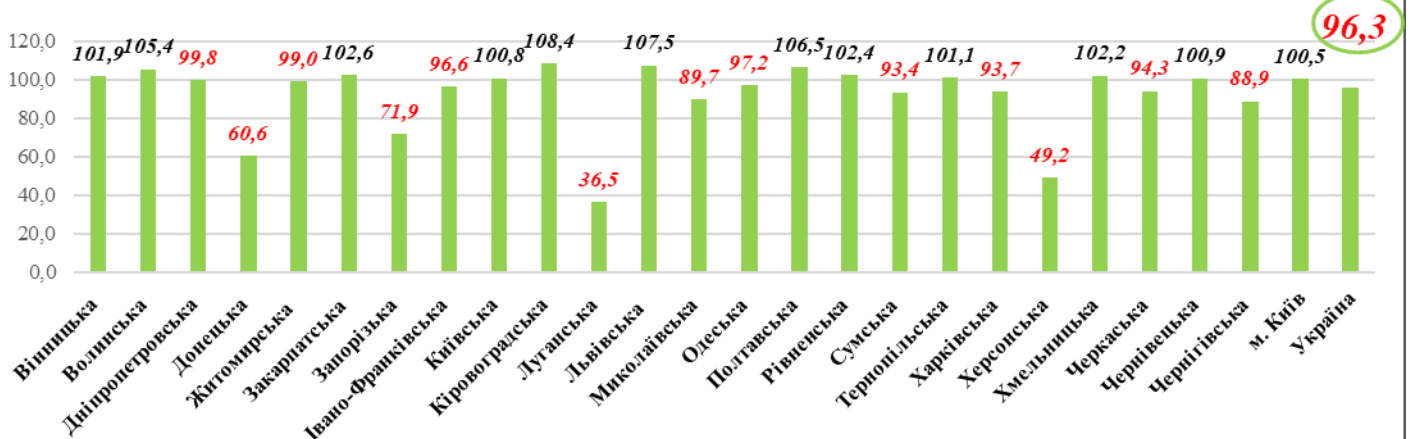
Виконання річних затверджених показників доходів загального фонду (%)
(без трансфертних платежів)

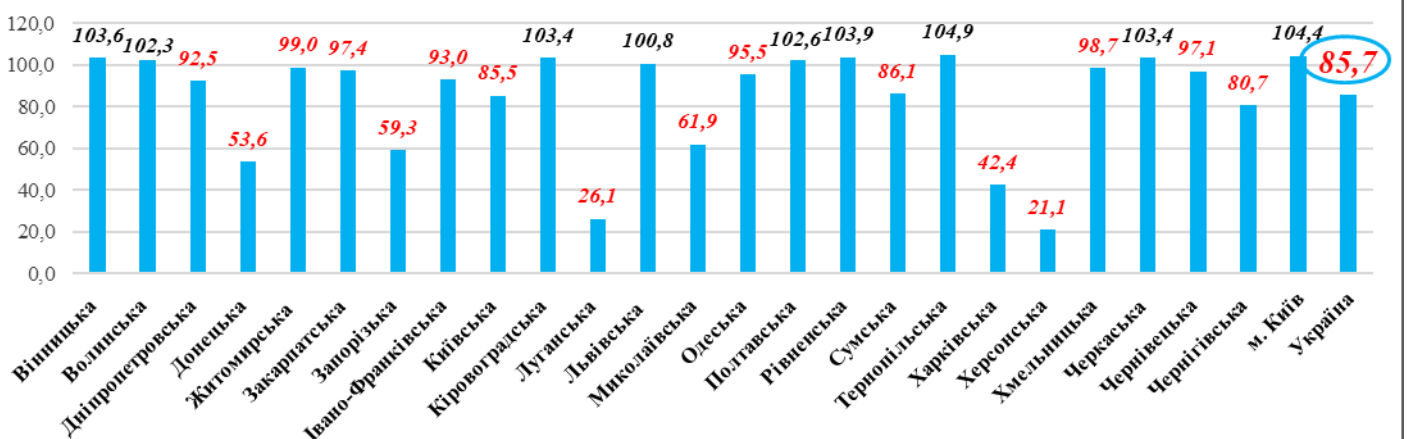
Виконання річних затверджених показників по податку на доходи фізичних осіб за 2022 рік (%)

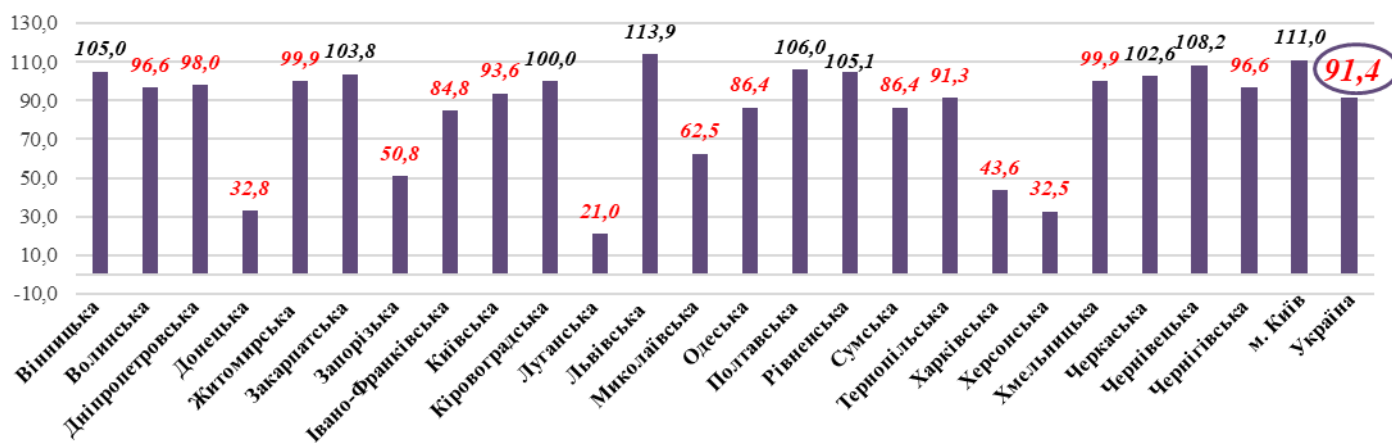
Виконання річних затверджених показників по єдиному податку за 2022 рік (%)

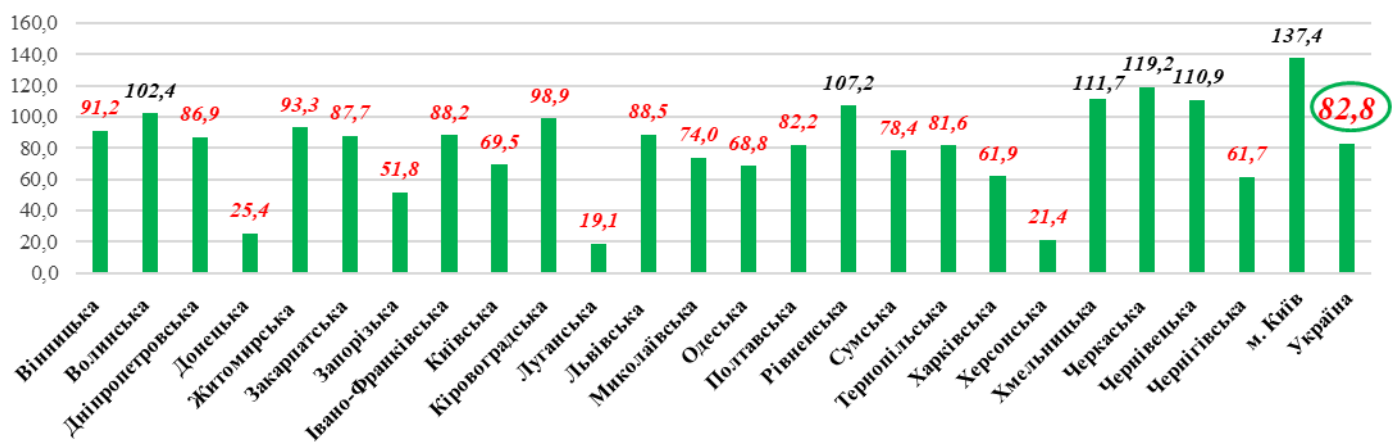
Виконання річних затверджених показників по платі за землю за 2022 рік (%)

Виконання річних затверджених показників по податку на нерухоме майно за 2022 рік (%)

Виконання річних затверджених показників по акцизному податку за 2022 рік (%)

Виконання річних затверджених показників по податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки за 2022 рік (%)

